

Қазақстан Республикасы - егеменді, тәуелсіз, әрі мемлекет арна-
да өз орнын таңдап алған мемлекет. Небүрі Отыз жылдың ішінде
еліміз дамып, әр сала бойынша өзін айқындап көрсетуде. Сол салалардың
бірі - сыртқы саясаттағы еліміздің тәуелсіздігі.

Малы алаңда, тарих беттерінде Қазақстан атты таңдап ал-
ған 1991 жылдың 16шы желтоқсанында пайда болған еді. Алайда, бұл
қазақ халқының тарихы сол мезгілден басталмағандығын білдірмейді.

Біздің халық - тасарлар бәйбі елімізді маудан сақтап, шекарама-
ңа қорғап, басқа елдермен дипломатиялық қатынастарда шебер ор-
натқан. Осы тұста, ойымызға қазақ хандығының ұлы хандары
келеді. Мысалы, ең бірінші болып Сауда, шекара, әскери одақ
қатынастарын орнатқан хан - Қасым еді. Ол Ресеймен келіссөздер
жасап, Ұлы Мемлекеттің өз қарамағында ұстатан Қасым
ханның мұрасы - Хақназар хан IV Шығай Трозноймен дос-
тастық орнатқан. Олардан кейінгі ең әйелі хандардың бірі - Абылай
хан қазақ елінің біртұтастығы мен дербестігін сақтап қалған еді.

Міне, бұндай ұлы тұлғалар ұстатан мемлекеттің қалыптас-
-Қазақстан. Тәуелсіздік алғаннан бастап еліміз құрған екі пре-
зидентіміз Н. А. Назарбаев пен Қасым-Жомарт Тоқаев еліміздің
тәуелсіздігін қалтамыз еткен маңғы саясаткерлер мен дипломат-
тар.

Дербес атанған әр мемлекет өз шекарасын реттейді, Қазақстан
ның мемлекеттік шекарасы 1991 жылы тұңғыш президентіміз
Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевпен бекітілді. Ол кісі Ұлы далада-
ғы Дешті Қыпшақ жерін бөліп, Ресей құрамындағы Сырт-
тік, Батыс Қазақстан жерлерін қайтарды. Бұл жерлерге Бөкей,
Астрахань Ордалары да қайтқан болатын. Сөйтіп, Ресей мем-

лекетімен құрғақтық шекара он екі маң шақырылған асты.
Басқа да көршілес мемлекеттерімен де шекара саздады.
Қытаймен Оңтүстік, Оңтүстік-Шығыс Қазақстан арқылы өтетін
Болды. Озбекстан мен Қырғызстан Оңтүстікте, Түрікменстан
мен Каспий бойы мен Оңтүстік-Батыс Қазақстан арқылы
өтті. Қазіргі кезде Қазақстан жер аумағы бойынша әлемде
қосбасын тотаушылар орында иеленіп тұр.

Тәуелсіздіктің бірінші жылдарында Қазақстан қиын
экономикалық тоқорау кешкен болатын. Мемлекеттің қазынасы
толтыру үшін шетелдік инвесторларға тарту қажет болды.
Алғашқы географиялық артықшылықтарына қарай ең маңызды
шикізат көзі - мұнай болған еді. Тікелей Теңіз майдан ар-
қылы мұхитқа шықпасақ та, Каспий теңізі - мұнай өндіретін
аймақ еді. АҚШ, Ресей, Қытай инвесторларымен қарым-қатынас
орната отырып, біліміз мұнай арқылы экономикалық көтерініп
болатын.

Каспий теңізі - Қазақстанның Батыс бөлігін қамтып жатқан
су бассейні. Бұл теңіз бойында Атырау, Ақтау, Маңғыстау ор-
наласқан. Біліміз Каспий арқылы 4 елмен шекаралас: Ресей,
Иран, Түрікменстан және Түркия. Сүйесіміне, бұл елдермен те-
ңіз арқылы сауда, мұнай экспорты дамыған.

Ежелгі замандардан бастап бір елмен қатынас - Шығысқа
мүше болу. Қазақстан бұл ұйымға қатысқан аяқ баста.
Шанхай ынтымақтастық ұйымына тараптық өтетін мем-
лекет - Қытай, ал кіретін мемлекеттер Қазақстан, Ресей,
Озбекстан, Қырғызстан, Түрікменстан. Ұйымның негізгі мақ-
саты: елдер арасындағы ынтымақтастық пен бірлікті сақ-

Тау, сауда қаржыны кеңейту. 2014 жылы бұл елдер арасында
"Ұлы Жібек жолы қайта қалпына келтірілуі" жобасы қабилеттенді.
Бұл жоба жиі де іске асырылуда. Бұл арқылы байырғы
Ұлы Жібек жолы өткен елдер қарым-қатынастарын қол-
дайтын түрде, ұлттық беделдерін сақтай алады.

Тау Шығыс Азия елдерімен - Жапон, Малайзия, Корея - елдері-
міз тұрғын болып табылады. Бұл елдермен қарым-қатынас
мен қарым, сауда қарыммен одақтас болып табылады.

Малайзия қазіргі Қазақстанның жаһандық кеңістік
лік қауіпсіздігі жөніндегі деп айта аламын. Осы күн
жаһандық қауіпсіздік жөніндегі бірі - киберқауіпсіздік.
Технологиялық қорғаныс заңында әр елмен өздерінің
киберқауіпсіздігін қамтамасыз етуге бар күшін салады. Себебі
бұл - маңызды мемлекеттік құжаттар мен деректер базасын
сақтаушы келісі.

Қазақстанда қорғаныс үдерісі үлкен қарқынмен өсіп
жатыр, сонымен қатар қауіпсіздік жөніндегі қауіпкер-
шілік те өсіп жатыр. Мемлекет білім IT саласына көп көңіл
мен қарастырып, жас мамандарды даярлауда. Білікті
мамандардың келісімі бойынша - елдің сыртқа саясатын қауіп-
сіздігі мен ішкісіні қамтамасыз етеді.

Қорғаныс жөніндегі келісімі, Қазақстан - жаһандық беделмен бар
мемлекет деп айта аламын. Тәуелсіздік алғаннан кейін еліміз
көптеген беделдерді бағындырды, мемлекет сахнада өзін-өзі ор-
наластырды. Осындай ортамен бірге ел, тағы да қарқын
жасап өсімізді қамтамасыз, Қазақстанның көшбасшы мемле-
кет бағына еліміздің күшті болып.